

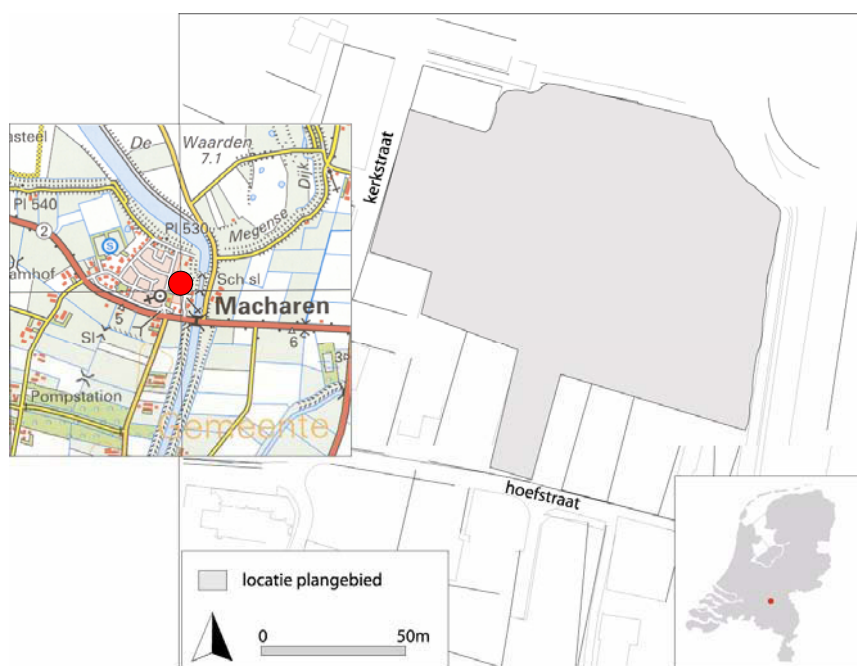
Archeologisch onderzoek te Macharen – Kerkstraat

T.D. Hamburg

Inleiding

In opdracht van de gemeente Oss heeft Archeologische Onderzoek Leiden (Archol bv) op maandag 26 augustus een booronderzoek uitgevoerd in Macharen (afb. 1). Aan dit project hebben meegewerkt drs.T.D. Hamburg (projectleider), Y. Taverne (veldtechnicus), dr.J.Mol (fysisch geograaf) en M. Opbroek (veldmedewerker).

Het onderzoeksterrein, circa 1.5 hectare groot, is gelegen in het centrum van Macharen in het westen begrensd door de Kerkstraat en in het zuiden door de Hoefstraat.

Afbeelding 1 Het onderzoeksgebied

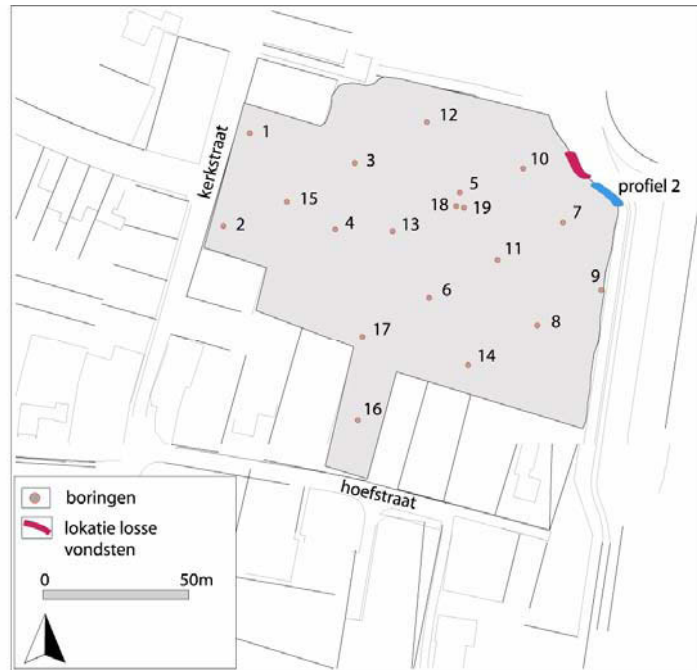
Het booronderzoek

Het booronderzoek heeft zich beperkt tot een min of meer rechthoekig deel van het totale plangebied, waar de graafwerkzaamheden eventueel aanwezige archeologische resten zullen verstoren. Hierbij is gebruik gemaakt van een 'Edelman'-boor met een diameter van 7 centimeter.

In totaal zijn er 5 boorraaien uitgezet waarbinnen om de 40 meter in totaal 19 boringen zijn gezet (afb. 2). De boringen zijn zo geplaatst dat de boringen binnen één raai verspringen ten opzichte van die in de aangrenzende raai. Aldus is er systeem van gelijkbenige driehoeken ontstaan waardoor de trefkans van archeologische resten wordt vergroot. Ter hoogte van boring 5 zijn twee extra boringen gezet in verband met de aanwezigheid van mogelijke archeologische resten (twee kleine stukjes verbrande klei).

De NAP – hoogte van iedere boringen is bepaald, waarbij gebruik is gemaakt van de NAP – bout in één van de steunberen van de kerk langs de Dorpsstraat (7.834 +NAP).

Afbeelding 2
Onderzoeksgebied met
locatie van de boringen (en
profiel 2)

Resultaten

Het booronderzoek heeft aangetoond dat de ondergrond van het perceel bestaat uit rivierafzettingen van de nabij gelegen Maas. De afzettingen bestaan uit matig grof zand (tot 600 μm), dat in een stromende rivier wordt afgezet. De bovenste 60 - 80 centimeter bestaat uit zandige klei, dat tijdens overstromingen is neergelegd. De eerste 40 centimeter van het bodemprofiel is humeus door een beginnende bodemvorming. Dit geeft aan dat de bodem, op de verploegde bouwvoor na, nog volledig intact is.

In één van de boringen (nummer 16) is een zeer klein stukje aardewerk aangetroffen wat als mogelijk prehistorisch is geïnterpreteerd. In een andere boring (nummer 5) is een stukje verbrande klei aangetroffen. In de twee extra boringen in de directe omgeving hiervan (nummer 18 en 19) is echter geen materiaal meer aangetroffen. Eén van de boringen (nummer 9) heeft een volledig verstoord bodemprofiel laten zien, waarbij plastic tot op 1.2 meter diepte is aangetroffen.

In de wand van de greppel, die de oostelijke begrenzing van het onderzoeksgebied vormt, zijn enkele aardewerkscherven aangetroffen die een Romeinse en middeleeuwse datering hebben. Het profiel waar deze scherven zijn uitgekomen is afgestoken en gefotografeerd, waarin de gelaagdheid van de bodem visueel gemaakt is (afb. 3, ommezijde).

Afbeelding 3 Profiel 2

De foto laat het onderste deel zien van het profiel zoals het in de boor is aangetroffen. Opvallend hierbij is dat er op de overgang van het bruine zand naar het lichtbruin gele zand van de oeverwal sprake is van een zogenaamde mollenlaag. Deze is zoals de naam reeds aangeeft gemaakt door de activiteit van mollen, die voor een vermenging van de verschillende lagen hebben gezorgd. De aanwezigheid van een dergelijke laag geeft aan dat er recentelijk geen verstoring van de bodem heeft plaatsgevonden. Eventuele verstoring door activiteiten in de middeleeuwse of Romeinse periode is echter op basis van één klein stukje profiel niet te achterhalen.

Aanbeveling

Op basis van de verzamelde gegevens is onze aanbeveling de graafwerkzaamheden op het onderzoeksterrein te begeleiden. De aanwezigheid van aardewerkscherven in de slootwand, de aanwezigheid van een mollenlaag en het onverstoorte karakter van het merendeel van de boringen zijn hiervoor de belangrijkste argumenten.

Deze begeleiding kan ons inziens gedaan worden door een ervaren amateur archeoloog, die via ons gemakkelijk is te bereiken.

Projectinformatie

Project : Macharen
Projectcode : 1033
CIS-code : 16300
Vondstmeldingsnummer : 402091
Waarnemingsnummer : 404543
Object_code : 45EN-307
Opdrachtgever : Gemeente Oss
Uitvoerder : Archol BV
Projectleider : T. Hamburg
Bevoegd gezag : Gemeente Oss
Provincie : Noord-Brabant
Gemeente : Oss
Plaats : Macharen
Toponiem : Macharen centrum
Soort onderzoek : Booronderzoek
Motief : Bouwwerkzaamheden
Begin datum : 26-08-2002
Eind datum : 26-08-2002
Complex : XXX
Datering : XXX
Kaartblad : 45E
Coördinaten
X_rd (ZW) 187714 X_rd (NW) 187697 X_rd (NO) 188058 X_rd (ZO) 188261
Y_rd (ZW) 341115 Y_rd (NW) 341432 Y_rd (NO) 341517 Y_rd (ZO) 341229

Precisie : 2
Maaiveld : Bouwterrein
Geomorfologie : XXX
NAP maaiveld : 7,834 + NAP